

Paylaşma Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Paylaşma Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28953>

Özet

Paylaşma Tutum Ölçeği, bireylerin paylaşmaya yönelik tutumlarının ölçmek amacıyla geliştirilmiş, 16 maddeden oluşan ve üç alt boyuta sahip bir psikometrik ölçektir. Ahmet Canan Karakaş tarafından 2017 yılında Türkçe literatüre uyarlanmıştır. Ölçek, kurumsal, bireysel ve sosyal paylaşma boyutlarında bireylerin eğilimlerini değerlendirir. Psikometrik özellikleri incelenmiş ve geçerlik ile güvenilirlik analizleri sonucunda ölçeğin Türkçe bağlamda kullanıma uygun olduğu belirlenmiştir. Derecelendirme sistemi 6'lı Likert ölçeği formatındadır.

Anahtar Kelimeler

Paylaşma, tutum, psikolojik ölçek, geçerlik, güvenilirlik, Likert ölçeği, faktör analizi, psikometri, uyarılma.

Yazarlar

Ahmet Canan Karakaş

Amaç

Paylaşma Tutum Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin farklı bağlamlardaki paylaşma eğilimlerini ve bu eğilimlerin altında yatan tutumların sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Bu ölçek, paylaşmanın kurumsal, bireysel ve sosyal boyutlardaki yansımalarını ayrı ayrı ele alarak, bireylerin bu konudaki karmaşık algılarını ve davranışsal eğilimlerini nicel verilerle ortaya koymayı hedefler. Elde edilen veriler, paylaşma davranışlarının altında yatan psikolojik süreçleri anlamaya ve bu alandaki araştırmalara katkıda bulunmaya yöneliktir.

Ölçek, özellikle sosyal psikoloji, eğitim bilimleri ve örgütsel davranış gibi alanlarda, paylaşma davranışlarının çeşitli değişkenlerle ilişkisini incelemek isteyen araştırmacılar için değerli bir araç sunmaktadır. Bireylerin paylaşma konusundaki tutumların belirlemek, bu tutumların oluşumunu etkileyen faktörleri anlamak ve gerekli durumlarda olumlu paylaşma tutumlarını teşvik edecek müdahaleler geliştirmek için bir temel oluşturur.

Yapı

Paylaşma Tutum Ölçeği, bireylerin paylaşmaya yönelik tutumların ölçen 16 maddelik bir araçtır. Ölçek, yapılan faktör analizi sonucunda üç farklı alt boyuttan oluştuğu belirlenmiştir. Bu alt boyutlar, paylaşmanın farklı yönlerini temsil ederek, bireylerin tutumlarının çok yönlü bir profilini sunar.

Ölçeğin alt boyutları şunlardır:

Kurumsal Paylaşma: Kurumlar veya geniş sosyal yapılar içindeki paylaşma davranışlarına yönelik tutumları ifade eder.

Bireysel Paylaşma: Kişilerarası düzeyde, bireylerin kendi aralarındaki paylaşma eğilimlerini ve tutumlarını ölçer.

Sosyal Paylaşma: Daha geniş toplumsal bağlamda, kaynakların veya bilgilerin toplumla paylaşılmasına yönelik tutumları kapsar.

Bu üç boyut, paylaşma kavramının kapsamlı bir şekilde ele alınmasını sağlayarak, araştırmacılara bireylerin paylaşma motivasyonları ve eğilimleri hakkında ayrıntılı bilgiler sunar.

Geçerlik

Paylaşma Tutum Ölçeği'nin geçerlik çalışmaları, ölçeğin ölçmek istediği kavramı ne derece doğru ve tutarlı bir şekilde ölçtüğünü değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada elde edilen istatistiksel değerler, ölçeğin yapısal geçerliğinin güçlü olduğunu göstermektedir. Kaiser Meyer Olkin (KMO) örneklem yeterliliği değeri 0.800 olarak bulunmuştur. 0.60'ın üzerindeki KMO değerleri, örneklem büyüklüğünün faktör analizi için uygun olduğunu ve verilerin faktörleştirilebilir olduğunu gösterir. Bu yüksek değer, veri setinin faktör yapısı için oldukça elverişli olduğunu işaret etmektedir.

Bartlett's Test of Sphericity değeri 885.529 (df=91, p=0.000) olarak rapor edilmiştir. Bu testin anlamlı çıkması (p < 0.05), değişkenler arasında korelasyon olduğunu ve dolayısıyla verilerin faktör analizi için uygun olduğunu doğrular. Ölçek maddelerinin faktör yükleri ise 0.520 ile 0.710 arasında değişmektedir. Faktör yükleri, her bir maddenin ilgili alt boyutu ne derece temsil ettiğini gösterir; genellikle 0.30 veya 0.40'ın üzerindeki yükler kabul edilebilirken, bu ölçekte elde edilen yüksek yük değerleri, maddelerin kendi faktörleriyle güçlü bir şekilde ilişkili olduğunu ve yapısal geçerliğin yüksek olduğunu göstermektedir.

Güvenirlilik

Paylaşma Tutum Ölçeği'nin güvenirlilik analizleri, ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Ölçeğin genel iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach's Alfa değeri 0.76 olarak hesaplanmıştır. Psikometrik çalışmalarda 0.70 ve üzeri Cronbach's Alfa değerleri genellikle kabul edilebilir veya iyi düzeyde bir iç tutarlılığı işaret eder. Bu değer, ölçeğin maddelerinin genel olarak birbirleriyle tutarlı olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüğünü göstermektedir.

Ölçeğin alt boyutlarına ilişkin Cronbach's Alfa değerleri ise şu şekildedir:

Kurumsal Paylaşma alt boyutu için $\alpha = 0.736$

Bireysel Paylaşma alt boyutu için $\alpha = 0.496$

Sosyal Paylaşma alt boyutu için $\alpha = 0.644$

Kurumsal Paylaşma alt boyutunun α değeri oldukça iyi düzeyde bir iç tutarlılığa sahipken, Bireysel Paylaşma ve Sosyal Paylaşma alt boyutların α değerleri daha düşüktür. Özellikle Bireysel Paylaşma alt boyutunun alfa değeri (0.496), kabul edilebilir eğerinin altında olup, bu alt boyutun iç tutarlılığını nispeten zayıf olduğunu ve bu boyutun kullanılacağı araştırmalarda dikkatli olunması gerektiğini düşündürmektedir. Sosyal Paylaşma alt boyutu ise kabul edilebilir eğerine yakın bir değer sergilemektedir. Bu durum, ölçeğin genel güvenilirliğinin iyi olmasına rağmen, bazı alt boyutlarda ek geliştirme veya dikkatli yorumlama gerektirebileceğini göstermektedir.

Faktör Analizi

Paylaşma Tutum Ölçeği'nin yapısal uygunluğunu değerlendirmek amacıyla açıklayıcı faktör analizi yapılmıştır. Analiz öncesinde, verilerin faktör analizi için uygunluğunu belirlemek üzere Kaiser Meyer Olkin (KMO) ve Bartlett's Test of Sphericity değerleri incelenmiştir. KMO değeri 0.800 olarak bulunmuş, bu da örneklem büyüklüğünün ve verilerin faktörleme için yeterli olduğunu göstermiştir. Bartlett's Test of Sphericity ise 885.529 (df=91, p=0.000) ile istatistiksel olarak anlamlı çıkmış, bu da değişkenler arasında faktör analizine uygun bir korelasyon matrisinin varlığını teyit etmiştir.

Analiz sonucunda ölçeğin 16 maddeden ve üç alt boyuttan oluştuğu belirlenmiştir: **Kurumsal Paylaşma**, **Bireysel Paylaşma** ve **Sosyal Paylaşma**. Maddelerin faktör yükleri 0.520 ile 0.710 arasında değişmektedir. Bu yüksek faktör yükleri, her bir maddenin kendi alt boyutunu güçlü bir şekilde temsil ettiğini ve ölçeğin teorik yapıyla uyumlu bir faktör yapısına sahip olduğunu göstermektedir. Bu bulgular, ölçeğin paylaşma tutumunu başarıyla bir şekilde üç farklı boyutta ayrıştırma yeteneğine sahip olduğunu desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Uyarılama

Format: 16 maddeden oluşan ve 6'lı Likert ölçeği (0=hiç katılmıyorum - 5=tamamen katılmıyorum) kullanılarak derecelendirilen bir öz bildirim ölçeğidir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yetişkin bireyler

Yaş Grubu: Yetişkin yaş grubu

Popülasyon Detayları: Orijinal çalışmada spesifik popülasyon detayları belirtilmemiştir; ancak

genellikle genel yeti?kin pop?lasyonu ?zerinde uygulanabilir oldu?u varsay?l?r.

Test Metodolojisi: ?z bildirim y?ntemiyle doldurulan anket formudur.

Anahtar Kelimeler

Paylaşma tutumu, psikolojik ?l?m, ge?erlik, g?venirlik, fakt?r analizi, Likert ?l?e?i, uyarlama.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Sa?lanmam??t?r.

Ba?l?k E-posta Adresleri: ackarakas@sakarya.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sa?lanmam??t?r.

?zinler, ?cret ve Test Y?l?

??l?e?in kullan?m?na ili?kin spesifik izinler veya ?cret bilgileri kaynakta a?k?ka belirtilmemi?tir. Genellikle akademik ara?t?rmalarda kullan?ma a?k oldu?u varsay?lsa da, kullan?m ?ncesinde sorumlu yazar ile ileti?ime ge?ilmesi tavsiye edilir. ??l?e?in ge?erlik ve g?venirlik ?al??mas? **2017** y?l?nda yay?mlanmam??t?r.

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: [paylasma-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Karaka?, A. C. (2017). Paylaşma Tutum Ölçe?i ge?erlilik ?al??mas? ve baz? de?i?kenlerle ili?kisi. *Tarih K?lt?r ve Sanat Ara?t?rmalar? Dergisi* 6(3). doi: <http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v6i3.822>

Paylaşma Tutum Ölçe?i Maddeleri

??NEML?: A?a??daki ?l?ek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hi?bir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

??l?ek maddeleri orijinal kaynakta sa?lanmam??t?r.